

YTRING

Telefon 77 62 35 52 · E-post: leser@nordlys.no

Debattinnlegg skal normalt være signert med navn. Innsender må alltid oppgi fullt navn og adresse til redaksjonen, samt telefonnummer og eventuell e-postadresse.

Maksimal lengde på innlegg er 5000 tegn inkl. mellomrom. Legg gjerne ved portrettfoto. Skriv kort. Det øker sjansen for

å få innlegget på trykk. Lange innlegg som har stått på trykk i andre aviser, blir ikke prioritert.

Vi forbeholder oss retten til å forkorte og redigere innlegg, samt å lagre og utgi innlegg i elektronisk form.

Innlegg honoreres ikke, og tilsendte manuskripter blir normalt ikke returnert.

◀ I denne saken har Tromsø kommune vært unnvikende og ikke sitt ansvar bevisst. Den manglende støtten til Karlsen og hans arbeid gir de innsatte et dårligere helsetilbud enn tidligere, og svekker kommunens integritet som arbeidsgiver.

Den urett som ikke rammer deg selv?

Sykeligheten blant fengselsinnsatte er langt høyere enn i normalbefolkningen. Det er stort behov for behandling av rusavhengighet og psykiatriske lidelser, og for somatiske tilstander, som kronisk leverinfeksjon (hepatitt C). Innsatte i fengsel har derfor et særlig behov for helsetjenester av god kvalitet og tilgjengelighet, både allmennelege og spesialisthelsetjenester.

Soningstiden er for mange innsatte en gylden anledning for utredning og igangsetting av behandling. Behandling av sykdommene kan være sentralt i den bredere rehabiliteringen som bør skje under soning. En forutsetning for gode og forsvarlige helsetjenester, er et faglig kompetent personale i den kommunale fengselshelsetjenesten. Etter norsk lov er det kommunen som er ansvarlig for fengselshelsetjenesten.

Skadelidende innsatte

Gjennom avisoppslag har vi vært vitne til en langvarig konflikt mellom helsetjenesten og fengselsledelsen. Flere dyktige leger og sykepleiere har sluttet, noen i protest mot det de opplever som utilfredsstillende arbeidsforhold. Den høye gjennomtrekken av personell tømmer tjenesten for kompetanse og senker kvaliteten på helsetilbudet. De innsatte blir skadelidende.

Lege og spesialist i allmenmedisin Kjetil Karlsen har siden han startet å jobbe som fengselslege markert seg som en pådriver for kvalitetsutvikling av fengselshelsetjenesten lokalt og nasjonalt, og for samarbeidsrutiner mellom primær- og spesialisthelsetjeneste for pasienter i fengsel. Han har klart å vitalisere helsetjenesten i Tromsø fengsel slik at de under hans ledelse framstod som langt bedre enn noen gang tidligere. Blant annet har Karlsen tatt initiativ til etablering av psykiatrisk poliklinikk i fengselet, og en overordnet samarbeidsavtale mellom sykehus, kommune og fengsel.

Karlsen har opparbeidet seg en kompetanse når det gjelder helsetjenester til innsatte som gjør ham

KOMPETANSE: Kjetil Karlsen har opparbeidet seg en kompetanse når det gjelder helsetjenester til innsatte som gjør ham til en av landets mest kunnskapsrike fengselsleger, mener artikkelforfatterne. Foto: Stian Saur

til en av landets mest kunnskapsrike fengselsleger. I et avisoppslag den 11.09 leser vi at Karlsen nå bistår Helsedirektoratet i utarbeidelse av nasjonale retningslinjer for fengselselse.

Varsling

Dr. Karlsen har samvittighetsfullt satt de innsattes helsebehov i første rekke. Noen ganger har fengselsledelsen og dr. Karlsen hatt motstridende syn på de innsattes behov for helsetjenester. I enkelte slike tilfeller har Karlsen varslet tjenesteveien om at fengselsledelsen vurderinger har medført alvorlig fare for innsattes helse. Fengselslegens varsling har i vesentlig grad vært utløsende for konflikten i Tromsø fengsel. Helsepersonelloven pålegger oss å varsle dersom vi mistenker at pasienters liv og helse står i fare.

På tross av at dr. Karlsen etter en forliktsavtale skulle gjeninnsettes som fengselslege ved Tromsø fengsel, er han fortsatt utestengt. Vi forstår det slik at betjentene ved Tromsø fengsel nekter å samarbeide med Karlsen med den begrunnelsen at de føler seg forulempet fordi Karlsen har varslet om det han mente representerte alvorlig helsefare for de innsatte. Dette er i så tilfelle mistenkeliggjøring og mobbing av en fengselslege som gjør sin lovpålagte plikt.

Ensom kamp

Som kolleger ser vi at vår kollega dr. Karlsen står i en vanskelig og krevende konflikt. Han har mange støttespillere, men i det daglige kjemper han alene.

Andre saker har vist at varsling ofte får store sosiale og yrkesmes-

signe konsekvenser for varsleren. Arbeidsgiver har ansvar for å påse at varsleren ikke rammes eller utsettes for sanksjoner og represalier. I den aktuelle saken har Tromsø kommune vært unnvikende og ikke tatt ansvar for arbeidstakeren som varslet. Dette svekker kommunens integritet og troverdighet som arbeidsgiver.

Det er arbeidsgivers ansvar å påse at så ikke blir tilfelle ved å ta vare på de som viser så stort ansvar og mot at de tør varsle om alvorlige forhold. I denne saken har Tromsø kommune vært unnvikende og ikke vært seg sitt ansvar bevisst i forhold til Karlsen. Den manglende støtten til Karlsen og hans arbeid gir de innsatte et dårligere helsetilbud enn tidligere og svekker kommunens integritet som arbeidsgiver.

Denne sakens handler egentlig

om hvordan vi behandler de svakeste. Innsatte i norske fengsler faller utenfor samfunnet, og har ofte svekket helse. Som samfunn dømmes vi etter hvordan vi tar vare på de svake. Fengselslegen Kjetil Karlsen har lenge sloss for at innsatte skal sikres samme kvalitet på helsetjenesten som vi andre tar for gitt.

Hva ønsker Tromsø kommune?

Jan Harald Nilsen, spesialist i anesthesiologi, UNN

Georg Høyer, professor i samfunnsmedisin, UiT

Mads Gilbert, professor i anesthesiologi, UiT og avdelingsoverlege akuttmedisinsk avdeling, UNN

Svein Håvard Ålien, allmennelege, Tromsø

Arne Haugli, spesialist i allmennelege, Tromsø

Marte Petrikke Grenersen, medisinerstudent, UiT

Steinar Robertsen, allmennelege, Tromsø

Harald Sundby, spesialist i allmennelege, Trondheim og medlem av referansegruppe for rusmedisin NFA

Harald Skogholt, allmennelege, Frosta

Steven Crozier, spesialist i allmennelege og kommuneoverlege, Frøya

Lene Togstad, allmennelege, Tromsø

May-Lill Johansen, spesialist i allmennelege, Tromsø

Peder Joakimsen, konstituert overlege avdeling spes. habilitering, UNN

Michael Balke, allmennelege, Båtsfjord

Georges Nasr, kommuneoverlege, Karasjok

Hans Husum, amanuensis i Kirurgi, UiT

Éli Berg, spesialist i allmennelege, overlege Ahus /førsteamanuensis UiO

Jonas Holte, allmennelege, Harald Dag Nordvåg, spesialist i allmennelege, Tromsø

Cristoph Schäfer, avdelingsoverlege, avd. for fysikalsk medisin og rehabilitering, UNN